

Етички кодекс / Кодекс понашања запослених и волонтера

ЦРВЕНИ КРСТ СРБИЈЕ
Бр. 819/2
11. 06 2021 год.
БЕОГРАД

Преамбула

Црвени крст Србије је национално друштво Црвеног крста које је признато од стране државе и члан је Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца од 1876. године. Основна мисија Црвеног крста Србије је ублажавање људских патњи. Своју мисију Црвени крст Србије остварује поштујући у сваком тренутку седам основних принципа Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца и у складу са Законом о Црвеном крсту Србије и Статутом Црвеног крста Србије. Запослени и волонтери Црвеног крста Србије обавезни су да стално заступају интересе угрожених људи и да делују у складу са Основним принципима и овим Етичким кодексом - Кодексом понашања. Чување достојанства угрожених људи и људи који су погођени било каквом несрећом и кризом је основа нашег деловања и **принцип нечињења штете или штетних акција који додатно угрожавају кориснике наших услуга и програма је приоритет.**

Пре било које активности и конкретног деловања, сви који су укључени у активности Црвеног крста Србије морају себи поставити следећа питања:

- Да ли је ова активност у складу са Основним принципима?
- Да ли је ова активност у складу са овим Кодексом понашања?
- Да ли је ова активност у складу са свим важећим и обавезним политикама Црвеног крста Србије, процедурама и смерницама?
- Да ли је ова активност / радња легална и према законима државе Србије?
- Да ли ће се ова акција позитивно одразити на Црвени крст?
- Да ли сте сигурни да ова акција неће имати негативних последица на Црвени крст Србије?

Уколико је на једно од ових питања одговор негативан размислите да ли постоји алтернативна активност / радња за коју би сте могли да одговорите са да на свако од ових питања?

Када сумњате да активност коју желите да предузмете може бити у несагласности са овим Етичким кодексом / Кодексом понашања пре почетка активности потражите савет од свог претпостављеног.

1. Обим и примена

Овај Кодекс понашања односи се на све који су укључени у активности у сваком тренутку током обављања задатака у Црвеном крсту Србије - током и након радног времена. Под особама које су укључене у активности се подразумевају сви запослени и волонтери (ангажована лица), као и особље са којим је Црвени крст уговорио одређене послове и који у име Црвеног крста Србије обављају одређене задатке.

Овај кодекс понашања, без обзира потписан или не, важиће за све запослене и волонтере који обављају послове у програмима Црвеног крста.

Поступање или активности које су у супротности са овим Кодексом подлежу дисциплинским мерама у складу са Законом о раду, Статутом Црвеног крста Србије и правним актима којима су регулисани радни односи.

Црвени крст Србије се залаже да осигура да све организације и појединци с којима ради одражавају вредности које су у складу са вредностима организације и њеним Основним принципима.

2. Спровођење Кодекса понашања

Одговорност запослених и волонтера:

Сви запослени и волонтери су обавезни да прочитају и разумеју Кодекс понашања. Такође су дужни да кориснике помоћи коју они пружају у различитим програмима и оне који су под њиховом бригом обавесте о кодексу понашања којег се сви запослени и волонтери морају придржавати, као и о томе како и коме пријавити било какав прекршај овог Кодекса.

Запослени и волонтери су дужни да свако кршење овог кодекса пријаве одговарајућој особи (**погледајте Контакт информације**). Све поднесене пријаве о кршењу Кодекса понашања ће бити разматране водећи рачуна о заштити података о личности и заштити узбуњивача. Организација ће предузети све неопходне кораке да се заштите особе које пријављују деловање које је у супротности са овим кодексом.

Одговорност руководства:

Руководиоци организација Црвеног крста (секретари) на свим нивоима ће својим примером стварати културу деловања која је у сагласности са вредностима организације и овим Етичким Кодексом / Кодексом понашања. Они ће обавестити особу која је одговорна за поштовање Етичког кодекса / Кодекса понашања у својој организацији Црвеног крста о свим случајевима кршења овог кодекса. Организације Црвеног крста на вишим координативним нивоима, укључујући и седиште Црвеног крста Србије, поступаће по пријавама кршења овог Кодекса које се односе на њихове запослене и волонтере који су ангажовани у програмима и активностима које организују ти нивои. У складу са чланом 95. Статута Црвеног крста Србије сви нивои организовања ће формирати дисциплинске комисије које ће се бавити између осталог и питањима кршења овог Кодекса. У случају да пријава постоји против секретара организације Црвеног крста тим пријавама ће се бавити дисциплинске комисије вишег нивоа организовања.

Квалитетни односи руководства и запослених и волонтера на свим нивоима обезбедиће се узајамним поштовањем и разумевањем, за шта је неопходан континуирани дијалог. Руководиоци ће се ставити на располагање запосленима и волонтерима који пријављују деловање које је у супротности са Кодексом понашања и тим случајевима ће се бавити на непристрасан начин.

Руководиоци су одговорни да скрену пажњу организацијама и појединцима на специфично понашање које се сматра неприхватљивим и које није у складу са овим Кодексом понашања.

Ако би се поступци било које организације или појединаца с којима је Црвени крст Србије повезан (наши партнери и компаније које заједно са Црвеним крстом обављају одређене задатке) могли сматрати озбиљним кршењем овог Кодекса руководиоци су одговорни за предузимање одговарајућих мера. Уговори са партнерима треба да садрже одредбе о замени појединаца из тих организација / компанија или раскиду уговора у таквим случајевима.

Институционална одговорност:

Генерални секретар и секретари организација Црвеног крста одговорни су за успостављање ефикасних механизма како би се осигурало да се поштују највиши стандарди понашања.

3. Правила понашања

Сви запослени и волонтери:

Прописи и процедуре Црвеног крста Србије и важећи закони

1. Имају обавезу да поштују одредбе Статута Црвеног крста Србије, Правилника о раду и општих аката из области радних односа, свих обавезних правила, политика и процедура, као и уговора о раду.
2. Имају обавезу да се придржавају важећих закона државе Србије. У случају умишљајног кршења било ког важећег закона, Црвени крст Србије не може пружити правну помоћ појединцу.

Поштовање наших корисника, грађана, запослених и волонтера

3. Имају обавезу да поштују све особе једнако и без икакве разлике или дискриминације на основу националности, расе, пола, верских уверења, стајежа или политичких мишљења; и поступају у сваком тренутку у складу са Основним принципима и хуманитарним и организационим вредностима како их је дефинисао Црвени крст Србије. То су: поштовање различитости, култура, структура и обичаја заједнице, солидарност са заједницом, лични интегритет и одговорност. Међусобно разумевање и недискриминација су основни елементи за очување људског достојанства.
4. Имају обавезу да поштују традиционалне обичаје, навике и верска уверења људи и избегавају свако понашање које није прикладно у одређеном културном контексту.
5. Имају обавезу да обезбеде да достојанство људи са којима и за које раде не буде угрожено њиховим деловањем. Ово се посебно односи на случајеве када се визуелно (фотографијом и слично) представљају услови њиховог живота и околности у којима се ти људи налазе, како се њихова рањивост

не би увећала њиховим непромишљеним деловањем. Визуелно представљање лица којима се пружа помоћ мора се вршити у складу са одредбама Закона о заштити података о личности.

6. Потребно је да се суздржавају свих радњи које би се могле сматрати узнемиравањем / злостављањем, дискриминацијом или експлоатацијом. Ово се односи на све људе свих старосних група, посебно на децу, децу без родитеља или старатеља, лица са посебним потребама и на људе који су изложени стигми, маргинализоване групе и слично.

Независност

7. Имају обавезу да без обзира на позицију и функцију коју обављају увек раде и поступају само у складу са интересима Црвеног крста Србије.
8. Не смеју да примају било какве инструкције и упутства од било кога осим од надлежних руководиоца, које морају да буду вођене интересима организације Црвеног крста. Особље се сматра неутралним и независним званичником организације и у потпуности и искључиво одговара секретару организације Црвеног крста и / или генералном секретару Црвеног крста Србије.
9. Имају обавезу да поштују знак и амблем црвеног крста, користећи их само у складу са важећим правилима (Женевским конвенцијама и њиховим Додатним протоколима, Законом који регулише употребу и заштиту знака и назива Црвеног крста и Правилницима о употреби знака Црвеног крста и све остале обавезне политике, процедуре, поступке и смернице које се односе на ову област), и пријаве сваку злоупотребу истих.

Интегритет¹

10. Имају обавезу да све службене дужности обављају са личним интегритетом, без икаквог непоштења или корупције, укључујући неупуштање у фаворизовање, непотизам или подмићивање. **Поштовање Правилника Црвеног крста Србије о спречавању корупције и сукоба интереса је обавезно за све запослене и волонтере.**
11. То укључује неприхватање било каквог поклона, мита, накнаде и услуге или економске користи која је више од „симболичног поклона“. Примери симболичних поклона укључују јефтине оловке, радну свеску, и слично.
12. Забрањено је омогућити било какву корист или дозволити трећој страни да непрописно профитира (било директно или индиректно) од удруживања са предузећем које се бави било којим послом или трансакцијом са Црвеним крстом Србије. Сваки потенцијални сукоб интереса са добављачем,

¹ Интегритет подразумева професионалну честитост, институционалну целовитост и усклађеност, као и начин поступања у складу са моралним вредностима у циљу спречавања и умањења ризика да се јавна овлашћења и послови Црвеног крста Србије обављају супротно сврси због којих су установљени.

пружаоцем услуга или пословним партнером (као што су породични односи или акционарство) мора се спречити.

13. Није дозвољено лажно представљање било којој особи или другом ентитету.
14. Није дозвољено поступање које би могло угрозити углед Црвеног крста Србије.

Неутралност

15. Није дозвољено јавно изражавање мишљење о догађајима повезаним са политичким питањима и бављење политичким активностима које би се могле негативно одразити на непристрасност, неутралност или независност Црвеног крста Србије, нпр. јавним изражавањем подршке политичкој странци.
16. Није дозвољено прихватати и вршити ниједно јавно именовање, ангажовање ван запослења у Црвеном крсту или активност за коју би се могло сматрати да није у складу са непристрасношћу, неутралношћу или независношћу организације Црвеног крста, која би резултирала сукобом интереса.
17. Током извршавања задатака и јавног учешћа у активностима није дозвољено носити одећу која на било који начин може упућивати и давати утисак да се ради о војној или полицијској униформи или делу униформе.

Сексуално злостављање и експлоатација

18. Црвени крст Србије има нулту толеранцију на сексуалну експлоатацију и злостављање за све запослене и волонтере и са њима повезано особље и циљ је да се обезбеди да улоге, одговорности и очекивани стандарди понашања у вези са сексуалном експлоатацијом и злостављањем буду познати и примењени у оквиру организације, укључујући интерне последице по починиоце, пријављивање случајева злостављања, експлоатације и узнемиравања.
19. Забрањено је сексуално искоришћавање, сексуално злостављање и сексуално насиље. Ова забрана се односи на све облике сексуалног злостављања или експлоатације и укључује непријављивање забринутости или сумњи у вези са било каквим кршењем од стране колеге (било колеге из особља или појединца који ради за партнерску организацију која сарађује са Црвеним крстом Србије).
20. Није дозвољено упуштање у било какве сексуалне активности са особама (одраслима или дететом) које су корисници услуга Црвеног крста Србије. Сексуална активност укључује све облике активности и злоупотребе сексуалне природе, са или без физичког контакта.
21. Није дозвољено нудити новац, запослење, робу или услуге за секс, сексуалне услуге или друге облике понижавајућег или експлоататорског понашања. Ова забрана се односи на сваку употребу сексуалних радника.

22. Забрањена је производња, набавка, дистрибуција и коришћење порнографског материјала у канцеларијама Црвеног крста или на опреми која припада Црвеном крсту, укључујући читање / сурфовање порнографским веб локацијама и слање порнографских е-маилова.

Заштита информација

23. Руковање свим поверљивим и осетљивим информацијама у вези са службеним пословима мора се вршити са највећом пажњом. Информациона и комуникациона технологија која припада Црвеном крсту може се користити само за пословне активности.
24. Забрањено је откривати осетљиве информације о појединцима, идентитет и податке о личности корисника и других лица чије податке обрађује Црвени крст Србије, у складу са Законом о заштити података о личности. Морају се уложити сви напори да се заштити идентитет корисника, укључујући њихова имена, лица и географске локације.
25. Потребно је заштитити поверљивост свих информација и база података који припадају Црвеном крсту Србије и не смеју се саопштавати интерне преписке или информације које су познате услед обављања посла, без претходне сагласности секретара или Генералног секретара Црвеног крста Србије. Особље (запослени и волонтери) ни у ком тренутку не смеју користити интерне информације Црвеног крста Србије како би остварили приватну корист.
26. Потребно је одмах обавестити секретара организације и - или генералног секретара и следити његова / њена упутства у случају позива од стране надлежног органа да се дају докази или информације које су добијене током обављања посла у Црвеном крсту.
27. Није дозвољено објављивање ниједног дела (укључујући списе, фотографије, видео записе, итд.) које је произведено током обављања задатака и посла у Црвеном крсту без претходног одобрења секретара организације и - или генералног секретара. Сви материјали ове врсте који су настали током обављања посла интелектуална су својина Црвеног крста и сва права по основу интелектуалне својине у случају кршења ове обавезе припадају Црвеном крсту (као и сав приход од такве публикације, ауторског дела).

Сигурност и безбедност на радном месту и током обављања задатака

28. Неопходно је придржавање минималних безбедносних захтева и прописа или упутстава која могу бити издата од стране надлежних органа који се баве питањем безбедности.
29. Неопходно је придржавање правила о употреби личних заштитних средстава прописаних за заштиту од одговарајућих процењених ризика и опасности у току извршења одређених задатака. Приоритет је сачувати живот свих људи који помажу (запослени и волонтери) по цену да се на

пример одустане од спасилачких активности уколико је процењени ризик висок.

30. Неопходно је придржавати се правила о саобраћају и поштовање прописа када се управља возилом у власништву Црвеног крста. Особљу је посебно забрањено да вози возила Црвеног крста Србије под утицајем било ког алкохола или психо-активних супстанци (за сваки прекршај предузимаће се пропорционална дисциплинска мера).
31. Забрањено је да се ватрено оружје или муниција било које врсте уноси и чува у возилима, магацинима и канцеларијама Црвеног крста.

Имовина Црвеног крста

32. Према имовини Црвеног крста неопходно је опходити се са пажњом и бити одговоран за употребу те имовине, робе, итд. Особљу је забрањено да отуђује, присваја или злоупотребљава средства или имовину Црвеног крста.
33. Није дозвољено стварање финансијских обавеза Црвеном крсту осим уколико за то постоји службено овлашћење.
34. По престанку рада у Црвеном крсту (професионалном или волонтерском) потребно је вратити сву имовину која је дата за службене потребе укључујући телефоне, легитимације или друге ознаке.

Завршне одредбе

А) „Узнемиравање“ укључује свако непрописно и непожељно понашање за које се или би се могло оправдано очекивати или за које се може сматрати да изазива увреду или понижавање другог. Узнемиравање може бити присутно у облику речи, геста или радње које имају тенденцију да нервирају, узнемирују, злостављају, понижавају, застрашују, омаловажавају или узрокују лично понижавање или срамоћење другог или које изазивају застрашујуће, непријатељско или увредљиво радно окружење.

Б) Изрази „фаворизовање“, „непотизам“, „пријатељство“ и „подмићивање“ укључују такво понашање као што је неправедан третман особе или групе на основу предрасуда, подршке или наклоности која се указује пријатељима и породици, и прихватање, понуда или разматрање било које неприкладне личне користи.

В) Следеће уобичајене дефиниције „сексуалног злостављања“, „сексуалног искоришћавања“ и „сексуалног насиља“ договориле су чланице међуагенцијске Сталне комисије за родну равноправност и хуманитарну помоћ:

- „Сексуално злостављање“ је стварно физичко насиље или претња физичким насиљем сексуалне природе, било силом или под неједнаким или принудним условима.
- „Сексуално искоришћавање“ је искоришћавање позиције моћи и / или поверења у сексуалне сврхе укључујући и корист коју можете имати искоришћавајући сексуално другу особу
- „Сексуално насиље“ је било који сексуални чин, покушај добијања сексуалног чина, нежељени сексуални коментари или радње којима се тргује

сексуалношћу неке особе, користећи присилу, претње штетом или физичком силом, било које особе без обзира на однос са жртвом, у било ком окружењу, укључујући, али без ограничења, дом и посао. Сексуално насиље има много облика, укључујући силовање, сексуално ропство и / или трговину људима, принудну трудноћу, сексуално узнемиравање, сексуално искоришћавање и / или злостављање и присилни побачај.

Г) „Порнографски материјал“ укључује сав сексуално експлицитан материјал чији је циљ да изазове сексуално узбуђење, укључујући фотографије, видео записе и списе.

Референтни документи

- Закон о раду
- Закон о спречавању злостављања на раду
- Закон о заштити података о личности
- Процедуре Црвеног крста Србије које се односе на заштиту података о личности
- Правилник о спречавању корупције и сукоба интереса у Црвеном крсту Србије
- Закон о заштити узбуњивача и Правилник о поступку унутрашњег узбуњивања у Црвеном крсту Србије
- Упутство о коришћењу друштвених мрежа

Црвени крст Србије ће и убудуће доносити посебне правилнике, процедуре и политике којима се ближе уређују одређени аспекти понашања запослених и волонтера.

Контакт особа

- Сви запослени и волонтери о кршењу Кодекса понашања дужни су да известе прву надређену особу, које о томе извештавају секретара организације Црвеног крста у којој се прекршај догодио.
- Контакт особе надлежне да примају притужбе на кршење Кодекса понашања су секретари организација Црвеног крста.
- Пријављивање се може обавити и лично у канцеларијама или телефоном особи која је одређена да се бави питањима кршења етичког кодекса / кодекса понашања
- У случају да се притужба односи на секретаре, контакт особа је секретар вишег нивоа организовања
- Секретари свих нивоа организовања су дужни да о пријему притужбе обавесте седиште Црвеног крста Србије путем емаил адресе kodeks.ponasanja@redcross.org.rs

· Кодекс понашања особља

Изјава

Ја _____ потврђујем да сам прочитао
(име и презиме запосленог или волонтера)

и разумео овај Кодекс понашања особља и пристајем да се придржавам његових
услова који су део услова мог запослења / службе у Црвеном крсту Србије.

